

**Oświadczenie złożone
przez senatora Roberta Dowhana
na 14. posiedzeniu Senatu
w dniu 18 sierpnia 2020 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra spraw wewnętrznych i administracji, koordynatora służb specjalnych Mariusza Kamińskiego

Jako senator Rzeczypospolitej Polskiej, w nawiązaniu do stanowiska Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego nr 2/2020 z dnia 25 czerwca 2020 r., popieram apel o wprowadzenie zmian w systemie ewidencjonowania ludności. Mimo planów zniesienia obowiązku meldunkowego ów sposób rejestracji i ewidencji ludności stanowi nadal istotny punkt odniesienia dla planowania działań jednostek samorządu terytorialnego. Obowiązek ten stracił jednak na znaczeniu, ponieważ w wielu kwestiach ludność zobowiązana jest do zadeklarowania miejsca zamieszkania, które nie musi być tożsame z miejscem zameldowania.

System ewidencjonowania ludności jest istotny w realizacji zadań oświatowych, gdzie planowane są działania rozwojowe i inwestycyjne. Na tej podstawie weryfikowane są baza szkolna, przygotowanie i organizowanie placówek. Jednak dzieci przyjmowane są do szkoły na podstawie miejsca zamieszkania, a nie meldunku. JST często mają takie doświadczenia, że liczba dzieci zgłoszonych do szkół przekracza liczbę rejestrów meldunkowych.

Kolejnym systemem, na który ma wpływ obowiązek meldunkowy, jest system opłat za odpady komunalne. Działanie to realizowane jest na podstawie tzw. deklaracji śmieciowych – JST w tym przypadku również odnotowują duże różnice.

Taka sama sytuacja odnosi się do systemu podatkowego. Mieszkaniec może zadeklarować chęć płacenia podatku w miejscu zamieszkania. Taka informacja jest przekazywana do urzędów skarbowych, które nie mają obowiązku informować o tym fakcie JST. Opłaty często nie są uiszczane w realnym miejscu zamieszkania.

Obowiązek meldunkowy nie dotyczy również kwestii świadczeń 500+ oraz „Dobry start”. Środki w obu przypadkach są dystrybuowane na podstawie specjalnych wniosków deklaracyjnych, które nie zawsze są odzwierciedleniem rzeczywistości.

Mając na uwadze przedstawione tu kwestie, należy stwierdzić, że obowiązek meldunkowy jest dla JST mało efektywny jako źródło informacji. Niestety, dla samorządów stanowi podstawę do planowania i rozwoju. Samorządowcy proponują w tej kwestii 2 rozwiązania:

- utrzymanie obowiązku meldunkowego i powiązanie go ze wszystkimi deklaracjami lokalizacyjnymi;
- stworzenie sprawnego systemu ewidencji zamieszkania wzajemnie ze sobą powiązanego i opartego np. na wiążącej deklaracji podatkowej, do którego dostęp miałyby JST planujące działania rozwojowe na swoim terenie.

Wnoszę o podjęcie działań zmierzających w kierunku rozwiązania wspomnianych problemów, które w tej chwili dezorganizują prace samorządów terytorialnych w przedstawionym zakresie.

Z poważaniem
Robert Dowhan